SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

Lausunto hallituksen eduskunnalle päästökauppalaiksi sekä laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 ja 33 §:n muuttamisesta

Pidämme uutta päästökauppalakia tärkeänä säädöksenä, koska se vaikuttaa biokaasun ja ravinteiden kierrätyksen toimialaan monella tapaan. Biokaasulla voidaan korvata fossiilisia polttoaneita teollisuudessa ja energiatuotannossa, uutena nyt myös meriliikenteessä ja myöhemmin myös tieliikenteessä. Hiilitullimekanismin käyttöönoton myötä kotimaisten kierrätyslannoitteiden kilpailukyky suhteessa tuontilannoitteisiin pitäisi parantua, mikä tuo, joskin viiveellä, kaivattua ohjausvaikutusta ravinteiden kierrätyksen edistämiseksi. Välillisesti myös kannusteet RFNBO:n tuottamiseksi ovat tärkeitä uusiutuvien kaasumaisten liikennepolttoaineiden tuotannon ja käytön lisäämiseksi – toiminnallisuuksiltaan ja käyttökohteiltaan sähköpolttoaineet ovat maakaasun ja biokaasun kanssa samoja. Päästökauppalain muuttaminen vaikuttaa biokiertoon myös siten, että siihen liittyvät toimet ovat monelta osin innovaatiorahoituksella rahoitettavien kohteiden joukossa (45 § Huutokauppatulojen käyttö; Liite IV).

Kestävästi tuotettu uusiutuva energia

34 § on tärkeä pykälä uusiutuvan energian tuottajalle. Kestävyyden osoittaminen on edellytys muun muassa bionesteiden ja biomassapolttoaineiden nolla-päästökertoimelle. On tärkeää, että kestävä biokaasu katsotaan nollapäästöiseksi päästökaupassa. Biokaasun kannalta päästökauppajärjestelmän muutokset ovat myös sen suhteen tärkeitä, että kaasumaisiin energiamuotojen kaupankäyntimenetelmiin liittyy erityispiirteitä kestävyyden näkökulmasta. Sähkön tapaan kaasumaisia polttoaineita voidaan tehokkaasti kuljettaa verkon välityksellä, mikä erityispiirre vaikuttaa myös uusiutuvan energian kestävyyden arviointiin, todentamiseen ja kestävyystodistusten hyödyntämiseen. Tulkinnat näiden osalta ovat vasta muotoutumassa, tästä hyvä esimerkki on virtuaalinen nesteytys. Kestävyyden kannalta tärkeitä ovat lain ja asetusten tulkinnat, missä Energiaviraston ohjeistus on keskeisessä roolissa. Pidämme tärkeänä, että myös toimeenpanon yhteydessä kuullaan sidosryhmiä.

Tieliikenteen päästökauppa

Kannatamme sitä, että tieliikenne tulee osaksi EU:n päästökauppaa. Arviomme mukaan kansallinen biopolttoaineiden jakeluvelvoite on toimiva ja yhteensopiva päästökaupan kanssa, samanlaisia mekanismeja on käytössä myös laivojen ja ilma-alusten kohdalla. Kansallinen polttoaineen energiaverotuksen CO2-päästökomponentti sen sijaan voi olla jossain määrin päällekkäinen tieliikenteen päästökaupan kanssa, mistä ei kuitenkaan ole mainintaa perustelumuistiossa.

Jätteenpolton päästökauppa

Suomi on jäljessä EU:n kierrätystavoitteiden saavuttamisessa. Arviomme mukaan hintaohjauksella voitaisiin hyvinkin lisätä biojätteiden kierrätysaktiivisuutta Suomessa, missä päästökauppa olisi varteenotettava työkalu. Pidämme tärkeänä sitä, ettei päästökauppa heikennä biojätteen erilliskeräyksen ja materiaalien hyödyntämisen tehokkuutta.

Asian monimutkaisuuden vuoksi on mielestämme kuitenkin tärkeää, että jätteenpolton päästökaupan vaikutukset ja toiminnallisuudet selvitetään huolellisesti ennen päästökauppamekanismin käyttöönottoa. Ohjausvaikutusta tulee arvioida koko jätehuoltoketjussa, ei ainoastaan kuluttajien ja jätteenpolttolaitosten näkökulmasta. Usea asia EU-tasolla, jotka vaikuttavat jätteenpolton päästökaupan muotoutumiseen, ovat vielä keskeneräisiä. Esimerkiksi jätteenpolton päästökaupan yksityiskohdat sekä hiilidioksidin hyödyntämisen yksityiskohdat ovat vielä linjaamatta.

Jatkokehitystyössä EU-tasolla on vielä mahdollista sopia jätteenpolton päästökaupan yksityiskohdista kuten ilmaisjaosta, millä voidaan varmistaa ilmasto- että kiertotaloustavoitteiden huomioiminen. Esimerkiksi jätteenpolton ilmaisjaon edellytykseksi voitaisiin ottaa energiatehokkuusvaatimuksen rinnalle laitoksen resurssitehokkuusvaatimus; perustelumuistiossa sivulla 12 mainitaankin materiaalien *kiertopotentiaalin* huomioiminen jatkotyössä.

Hiilidioksidin hyödyntämisen osalta olisi tärkeää, ettei päästökauppa synnytä kiertotalousesteitä. Nyt esimerkiksi sähkön ja lämmön alkuperätakuissa jätteenpoltosta syntyvä energia katsotaan olevan joko fossiilista tai uusiutuvaa poltettavan jätteen bio-osuuden mukaisesti, mikä on ristiriidassa jätehierarkian ja biojätteen erilliskeräysperiaatteen kanssa.

Lisätiedot

Anna Virolainen-Hynnä, Toiminnanjohtaja, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
Eteläranta 10, 00131 Helsinki, Finland +358 400 987 805 | anna.virolainen-hynna@biokierto.fi